

INFORMASJON TIL ELEVER OG FORESATTE

10. TRINN VÅREN 2023

I dette heftet får du informasjon om:

- Skriftlig og muntlig eksamen 2023 s.2-6
  - Hjelpemidler som er tillatt på eksamen
  - Særskilt tilrettelegging på eksamen, med søknadsfrist
  - Bortvisning fra eksamen, annullering, fusk
  - Hva man må gjøre ved sykdom i forbindelse med eksamen
- Standpunktkarakter s.7-8
  - Klage på eksamenskarakter og standpunktkarakter
- Føring av fravær på vitnemål, frist for å søke om å slette fravær s.9
- Avslutning for 10.trinn s.9

SKRIFTLIG EKSAMEN VÅREN 2023

Alle elever på 10.trinn kommer opp i ett skriftlig fag til eksamen. Dette kan være norsk hovedmål og sidemål, matematikk eller engelsk. Elevene kommer også opp i ett fag til muntlig eksamen.

Forberedelsesdag er den del av eksamen og elevene har møteplikt.

Eksamens- og forberedelsesdager for de skriftlige fagene:

DATO	FAGKODE	FAG	EKSAMENSFORM
12. mai	OPPLYSNING OM TREKKFAG KL. 09.00 I AULA		
22. mai	MAT0015	Matematikk	Eksamen (5 timer) Skriftlig
22. mai	ENG0030	Engelsk	Forberedelsesdag
23. mai	ENG0030	Engelsk	Eksamen (5 timer) Skriftlig
23.mai	NOR0219 NOR0218	Norsk hovedmål og sidemål	Forberedelsesdag
24. mai	NOR0218	Norsk hovedmål	Eksamen (5 timer) Skriftlig
25. mai	NOR0219	Norsk sidemål Merknad: Elever som er fritatt for vurdering med karakter i norsk sidemål skriftlig, er fritatt for eksamen i sidemål.	Eksamen (5 timer) Skriftlig

Felles sensur i grunnskolen: 19.-21.juni 2023

Hjelpemidler til skriftlig eksamen: Regelverket sier at alle hjelpemidler er tillatt til eksamen, bortsett fra kommunikasjon og automatisk oversetting av fraser eller setninger.

På bakgrunn av utviklingen av nye nettbaserte verktøy som ChatGPT stenges det inntil videre for åpent internett til eksamen. Tilgangen vil nå være regulert til et utvalg nettressurser som i andre fag. Hvilke nettressurser som er tilgjengelig er bestemt felles for Færder kommune. På grunn av samhandlingsmulighetene vil Office 365 og One Drive være utilgjengelig, men elevene har tilgang til det som ligger lagret lokalt på pc-en. Lærere og elever må tidlig tenke igjennom hvordan de skal sørge for tilgang til filer og dokumenter på pc-ene.

Eksamen i matematikk er to-delt. Del 1 (inntil 60 min) er uten hjelpemidler, del 2 er med tillatte hjelpemidler.

Særskilt tilrettelegging: Noen elever trenger særskilt tilrettelegging på eksamen. Eksempler kan være utvidet tid, hvilerom, få lest opp oppgaveteksten, eller fritak for å gjennomføre eksamen. Rektor avgjør etter søknad hva slags ordning som skal benyttes. Avgjørelsen til rektor er et enkeltvedtak som kan påklages til statsforvalter. Rektor kan kreve uttalelse fra en sakkyndig instans. Særskilt tilrettelegging av eksamen krever ikke vedtak om spesialundervisning. (*Forskrift til opplæringslova §3-29*)

Forhold som gir rett til utvidet tid kan være: Generelle lærevansker, spesifikke lese-, skrive- og regnevansker, synsvansker, motoriske vansker, fysiske vansker som allergi og sosiale- og emosjonelle vansker. De det gjelder, må søke skolen i god tid. Søknad skal være skriftlig, og sendes til rektor.

Fritak fra eksamen: Elever som er fritatt fra vurdering med karakter i et fag, skal ikke delta på eksamen i faget. (Kriterier for fritak for vurdering med karakter i fag følger av forskrift til opplæringsloven kap. IV).

I grunnskolen kan rektor selv, etter søknad fra foresatte, fritta elever for eksamen når det foreligger tungtveiende grunner (Forskrift til opplæringslova §3-21).

Søknadsfrist for særskilt tilrettelegging, eller fritak : 28. april 2023

Bortvising fra eksamen: Elever skal ikke hindre eller forstyrre gjennomføringen av eksamenen. Dersom atferden til en elev er i strid med denne instruksjonen, kan eleven, etter å ha blitt advart, vises bort. Bortvising skal avgjøres av rektor selv og er et enkeltvedtak som kan påklages til statsforvalteren. Eleven skal ha anledning til å uttale seg muntlig for rektor før rektor eventuelt fatter enkeltvedtaket om bortvising. (Forskrift til opplæringslova §3-33)

Annullering av eksamen: Dersom det er gjort formelle feil ved avviklingen av eksamen, eller dersom eksamen av andre årsaker ikke er avviklet i samsvar med vedtektene, kan Utdanningsdirektoratet annullere eksamen. Dersom en elev har vært oppe til eksamen i et fag der han eller hun ikke får standpunktkarakter, blir eksamen annullert.

Eksamen i et fag kan annulleres dersom eleven har fusket (jukset) eller forsøkt å fuske ved eksamen. Dette gjelder også dersom det er sensorene som oppdager fusk eller forsøk på fusk. Spørsmålet om annullering av eksamen i faget skal avgjøres av rektor selv for elever. Eleven skal ha anledning til å uttale seg muntlig før rektor fatter enkeltvedtak om annullering av eksamen. Eleven har likevel rett til å fullføre eksamen på eksamensdagen. Enkeltvedtak om annullering av eksamen kan påklages til Statsforvalteren.

For elever som får eksamen annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk, faller standpunktkarakteren bort. (Forskrift til opplæringslova f §3-34).

Sykdom i forbindelse med eksamen: Elever som er syke i forberedelsestiden, kan likevel møte til eksamen. De må gi beskjed til **faglærer** i eksamensfaget, slik at de får tilgang til det samme forberedelsesmaterialet som de andre. Dersom en elev blir syk den dagen hun/han skal ha eksamen, må eleven melde fra til rektor mellom kl.08.00 og 08.30. Oppsøk lege samme dag, og lever sykemelding til skolens snarest. **Gyldig fravær krever legeattest.** Ved dokumenter sykefravær fra eksamen i grunnskolen, både muntlig og skriftlig, settes karakteren til «IM» (ikke møtt). Det lages en merknad på vitnemålet. Det vil ikke bli gitt mulighet til ny utsatt eksamen.

Klage på skriftlig eksamen: Ved klage på skriftlig eksamen må du

- klage innen ti dager etter at karakteren din er satt
- levere klagen skriftlig
- undertegne klagen din
- sende klagen til rektor

Det kan være lurt å rådføre deg med en lærer før du klager. Du trenger ikke begrunne klagen. Resultatet av klagen kan være at du beholder karakteren din, at du får en bedre eller dårligere karakter.

MUNTlig EKSAMEN VÅREN 2023

Alle avangselever skal opp til én muntlig eksamen. Muntlig eksamen blir avholdt 7. eller 9.juni. Opplysninger om hvilke fag elevene skal opp i, blir gitt 48 timer før eksamen. 24 timer før eksamen trekker eleven oppgave/tema.

Forberedelsen er en del av eksamen, og elever som har dokumentert fravær på forberedelsesdagen har også dokumentert fravær fra eksamensdagen. Elever som ønsker å delta på eksamen selv om de har dokumentert fravær på forberedelsesdagen, skal få mulighet til det. Elever som har udokumentert fravær på forberedelsesdagen, må møte på eksamen.

Gjennomføringen av lokalt gitt muntlig eksamen kan vare inntil 30 minutter for hver elev. For muntlig- praktisk eksamen er tidsrammen inntil 45 minutter for hver elev. Karakteren skal settes på individuelt grunnlag. Når sensorene har diskutert seg frem til karakter, skal eleven umiddelbart få vite karakteren.

Eksamenskarakteren er et uttrykk for den kompetansen som hver enkelt elev eller privatist viser på eksamen.

Kravet om en presentasjon som utgangspunkt for samtalen under muntlig eksamen er opphevet fra 1. august 2020. Presentasjon kan fortsatt brukes til muntlig og muntlig- praktisk eksamen, men det vil være frivillig for eleven. For en del elever kan det å ha regi på

oppstarten av eksamen bidra til å gi forutsigbarhet og trygge rammer. For andre kan kravet om presentasjon begrense muligheten til å vise kompetansen de har i faget.

Målet med gjennomføring av eksamen er at eleven skal få anledning til å vise kompetanse i så stor del av faget som mulig utfra hva som er mulig innenfor eksamensformen (jfr. §3-22, første ledd).

Eksamen skal vurderes av to sensorer, en av sensorene skal være ekstern, den andre sensoren kan være elevens faglærer.

Fagrapport vil bli gjennomgått og delt ut før eksamen, samt «Retningslinjer for lokalt gitt eksamen».

Hjelpemidler muntlig eksamen: Hjelpemidler til muntlig og muntlig- praktisk eksamen er ikke lenger regulert i forskrift. Med ansvaret for å utarbeide eksamensoppgaver følger også ansvaret for å fastsette om, og i tilfelle hvilke, hjelpemidler som tillates (jf. beskrivelse av det overordtet ansvaret for eksamen i § 3-23). Tilgang til eller begrensninger i digitale eller andre former for hjelpemidler til eksamen, bør begrunnes ut fra kompetansemålene i læreplanen, fagenes egenart, fagets nivå og eventuelle nye digitale oppgaveformater.

Vurderingsgrunnlag: Det er den kompetansen eleven viser under selve eksamenen som sensorene skal vurdere. De notatene som eleven har produsert i forberedelsesdelen, for eksempel presentasjonen, er ikke en del av vurderingsgrunnlaget. Hvis sensorene er uenige om karakteren, er det den eksterne sensoren som bestemmer.

Klage på muntlig eksamen: Ved muntlig eksamen kan det bare klages på formelle feil som har noe å si for eksamensresultatet, dvs. feil ved selve gjennomføringen av eksamen. Rektor skal innhente uttalelse fra eksaminator og sensor, og sender disse sammen med klagen og sin egen uttalelse til Fylkesmannen. Eleven skal få kopi av disse uttalelsene. Dersom eleven får medhold i at det er gjort formelle feil, blir eksamenskarakteren annullert. Eleven kan velge om han eller hun vil gå opp til ny muntlig eksamen, i så fall med en ny sensor. Hvis eksamen var i et trekkfag, vil det bli trukket fag på nytt. Opplæringslova f §5-10

Fag som er muntlige eksamensfag: norsk, matematikk, engelsk, naturfag, samfunnsfag, krle, tysk, fransk og engelsk fordypning.

SLUTTIVURDERING jf. Forskrift til opplæringslova kap III

Sluttvurdering i grunnskolen er standpunktkarakterer og eksamenskarakterer.

Sluttvurdering skal gi informasjon om kompetansen til eleven ved avslutning av opplæringen i fag. Faget mat-og helse er avsluttende fag på 9.trinn. Alle elever, også elever med individuell opplæringsplan, skal vurderes etter kompetansemålene i læreplanen.

Eleven skal være kjent med hva det blir lagt vekt på i fastsetting av standpunktkarakter.

Eleven skal ha fått anledning til å vise kompetansen sin på flere og varierte måter.

Kompetanse som eleven har vist i løpet av opplæringa, er en del av vurderinga når standpunktkarakteren skal fastsettes.

Standpunktkarakterer i fag med sentralt gitt eksamen (skriftlig eksamen) skal fastsettes senest dagen før fellessensurmøtet (19.-21.juni 2023). Standpunktkarakterer i fag med lokalt gitt eksamen (muntlig eksamen) skal fastsettes senest dagen før skolen gjennomfører muntlig eksamen.

Elevene skal også ha standpunktkarakter i orden og atferd. Standpunktkarakter skal være uttrykk for elevens orden eller atferd etter opplæringen er avsluttet, og vurderes i samråd mellom rektor og elevens lærere.

I Færder kommune deles standpunktkarakter for 10.trinn ut 2.juni 2023.

Varsling: Eleven og foreldrene skal varsles skriftlig dersom det er tvil om eleven kan få standpunktkarakter i et eller flere fag. Eleven og foreldrene skal også varsles skriftlig dersom det er fare for at eleven i standpunktkarakter kan få karakteren nokså god (Ng) eller lite god (Lg) i orden eller i oppførsel. Varsel skal gis straks det er klart at det er fare for nedsatt karakter, eller bortfall av karakter, og skal gi eleven mulighet til å få karakter i fag eller unngå å få nedsatt karakter i orden eller atferd (forskrift til opplæringslova §3-8).

Klage på standpunktkarakter: Sluttvurderinger i fag, orden og atferd er et enkeltvedtak som det kan klages på etter reglene i forskrift til opplæringsloven kapittel 5.

Skolen skal informere elevene og foreldrene om retten til å klage, klagefrist og hva klagen skal inneholde.

Klagen må være skriftlig, og signeres av eleven eller foreldrene. Det må gå fram hva eleven klager på, og klagen bør inneholde annen relevant informasjon og begrunnelsen for klagen.

Fristen for å klage på standpunktkarakterer er 10 dager. Fristen går fra den dagen eleven har fått karakteren, eller den dagen han eller hun har fått begrunnelsen. Eleven eller foreldrene kan altså kreve begrunnelse for standpunktkarakteren før de klager.

Klagen skal sendes til skolen.

Ved klage på standpunktkarakterer eller vedtak om å ikke fastsette standpunktkarakter kan klageinstansen bare vurdere om gjeldende føringer for karakterfastsetting er fulgt. Det kan altså bare klages på regelbrudd i forbindelse med fastsetting av karakteren.

Når skolen har mottatt klage på en standpunktkarakter, skal skolen sende klagen videre til Fylkesmannen. Sammen med klagen skal skolen legge ved en uttalelse fra faglærer om hvordan standpunktkarakteren er fastsatt, eller hvorfor det ikke er satt karakter. Det skal også legges ved en uttalelse fra rektor om saksbehandlingen ved skolen. Klageren skal få kopi av uttalelsene.

Klageinstansen i grunnskolen er statsforvalteren i hvert fylke. Dersom klagen får medhold må klageinstansen presisere hvilke regler en mener er brutt eller det kan reises tvil om er brutt, og sende saken tilbake til skolen. Klageinstansen skal informere klageren om resultatet av klagebehandlingen. Rektor og faglæreren gjennomfører ny vurdering.

Når klageinstansen gir klagen medhold og sender saken tilbake til skolen for ny behandling kan skolen bestemme at

- karakteren blir stående
- karakteren går opp
- karakteren går ned

Avgjørelsen skal begrunnes. Den er endelig, og det er ikke mulig å klage på nytt. Den endelige standpunktkarakteren skal føres på elevens vitnemål eller kompetansebevis.

FØRING AV FRAVÆR PÅ VITNEMÅL

Alt fravær skal føres på vitnemålet, både dager og enkelttimer. Eleven eller foresatte kan kreve at årsaken til fraværet blir ført på et vedlegg til vitnemålet. Dette gjelder bare dersom eleven har lagt fram dokumentasjon på årsaken til fraværet. For inntil 10 skoledager i et opplæringsår, kan eleven kreve at følgende fravær ikke blir ført på vitnemålet:

- a. Dokumentert fravær som skyldes helsegrunner. Legeerklæring må fremlegges. Fraværet må vare mer enn 3 dager, kun fravær fra og med 4.dag kan strykes. Ved dokumentert risiko for fravær på grunn av kronisk sykdom eller funksjonshemming kan fraværet strykes fra første fraværsdag.
- b. Innvilget permisjon etter opplæringslova §2-11

(Fra forskrift til Opplæringslova §3-38)

Frist for å søke om sletting av fravær: 5.juni 2023. Skriftlig søknad sendes til rektor.

AVSLUTNING FOR 10.TRINN

Det blir høytidelig avslutning for 10.trinn **Onsdag 14.juni kl.18.00** i skolens aula.

Eleven vil ikke få utdelt vitnemål ettersom fellessensuren ikke er klar før etter 19.juni. Vitnemål blir ettersendt.

